

Strasbourg, den 17.4.2018
COM(2018) 450 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Meddelelse af 2018 om EU's udvidelsespolitik

{SWD(2018) 150 final} - {SWD(2018) 151 final} - {SWD(2018) 152 final} -
{SWD(2018) 153 final} - {SWD(2018) 154 final} - {SWD(2018) 155 final} -
{SWD(2018) 156 final}

I. INDLEDNING

I november 2015 fremlagde Europa-Kommissionen en **strategi på mellemlang sigt for EU's udvidelsespolitik**, som fortsat er gældende. I denne meddelelse gøres der status over fremskridtene med gennemførelsen af udvidelsespolitikken ved udgangen af januar 2018, og de pågældende lande opfordres til at fortsætte deres modernisering gennem politiske og økonomiske reformer i overensstemmelse med tiltrædelseskriterierne.

Udvidelsesprocessen bygger fortsat på **fastlagte kriterier og fair og strenge betingelser**. Hvert land vurderes ud fra sine **egne meritter**. Vurderingen af de opnåede fremskridt og konstatering af mangler har til formål at skabe incitament og udstikke retningslinjer for landene, så de kan gennemføre de nødvendige vidtrækkende reformer. For at udvidelsesperspektivet kan blive en realitet, er det fortsat afgørende, at der er et klart tilsagn om at overholde princippet om "grundprincipperne først". Der er stadig strukturelle svagheder, især inden for de vigtige områder såsom retsstatsforhold og økonomi. Kandidatlande skal opnå resultater inden for retsstatsforhold, reform af retsvæsenet, bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet, sikkerhed, grundlæggende rettigheder, demokratiske institutioner og reform af den offentlige forvaltning samt økonomisk udvikling og konkurrenceevne. I betragtning af hvor komplekse de nødvendige reformer er, er det en langsigtet proces.

Det er vigtigt at anerkende, at tiltrædelsesforhandlingerne ikke er — og aldrig har været — et mål i sig selv. De indgår som led i en **mere omfattende moderniserings- og reformproces**. Udvidelseslandenes regeringer skal iværksætte de nødvendige reformer mere helhjertet og aktivt og virkelig inkorporere dem i deres politiske dagsorden — ikke fordi EU anmoder om det, men fordi det er bedst for deres borgere. Det er afgørende for generationsvalget om at ønske at opnå EU-medlemskab, at centrale europæiske værdier som f.eks. retsstatsprincippet inddrages. Den offentlige støtte til fremtidige udvidelser vil afhænge af kandidatlandenes forberedelsesniveau. Reformen gennemført under selve processen for tiltrædelse af EU bør bidrage til at øge tilliden hos borgerne, både i EU's medlemsstater og i kandidatlandene.

I februar 2018 bekræftede Europa-Kommissionen den klare, meritbaserede udsigt til EU-medlemskab for **landene på Vestbalkan** i sin meddelelse "Et troværdigt udvidelsesperspektiv for landene på Vestbalkan og et øget engagement heri fra Den Europæiske Unions side"¹. Det er et stærkt budskab om opmuntring til hele Vestbalkan og et tegn på EU's engagement i deres europæiske fremtid. Lederne i regionen skal ikke efterlade nogen tvivl om deres strategiske mål og engagement. Regionalt samarbejde og gode naboskabsforbindelser er afgørende for at gøre fremskridt på vejen mod EU. Europa-Kommissionen erklærede også, at Unionen skal være stærkere og mere solid, før den med tiden kan blive større. Det er grunden til, at Kommissionen i overensstemmelse med sin køreplan for en mere forenet, stærkere og mere demokratisk Union² i løbet af dette år vil fremsætte en række initiativer med henblik på at forbedre de demokratiske, institutionelle og politiske rammer for Unionen i 2025 på grundlag af de nuværende traktater.

Tyrkiet er en vigtig strategisk partner for EU og et kandidatland, med hvilket der fortsat har været dialoger på højt plan og samarbejde på områder af fælles interesse, herunder om støtte til syriske flygtninge. Kommissionen anerkender Tyrkiets legitime behov for at iværksætte

¹ [COM\(2018\) 65 final](#)

² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/roadmap-factsheet-tallinn_en.pdf.

hurtige og forholdsmæssige tiltag i lyset af det mislykkede kupforsøg i juli 2016. Tyrkiet har dog i høj grad bevæget sig væk fra Den Europæiske Union, navnlig på områder som retsstatsforhold og grundlæggende rettigheder og gennem en svækkelse af de effektive kontrolmekanismer i det politiske system. Kommissionen har gentagne gange opfordret Tyrkiet til at prioritere at vende denne negative udvikling.

II. GENNEMFØRELSEN AF UDVIDELESSTRATEGIEN FRA 2015

Det mest hastende spørgsmål, som udvidelseslandene skal håndtere, er stadig gennemførelsen af reformer vedrørende **retsstatsforhold, grundlæggende rettigheder og god forvaltningspraksis**. Dette udgør også den vigtigste bechmark for EU's bedømmelse af deres perspektiver. De skal i langt højere grad og på en mere troværdig måde tage disse grundlæggende EU-værdier til sig. En manglende overholdelse af disse værdier lægger også hindringer i vejen for investeringer og handel. En styrkelse af retsstaten er ikke blot et institutionelt anliggende. Det kræver samfundsændringer.

a) Retsstatsprincippet

Trods det stadig større fokus på retsstatsreformer er fremskridtene i udvidelseslandene stadig ujævne. I den tidligere jugoslaviske republik Makedonien har den nye regerings stærke vilje til at gennemføre "hastende reformprioriteter" haft en positiv indvirkning på retsstaten. I kølvandet på kupforsøget i juli 2016 er retsstatsforholdene i Tyrkiet fortsat forværret.

En vellykket reform af **retssystemet** er en langsigtet proces, der kræver vedholdende politisk vilje på tværs af det politiske spektrum, og der ligger et stort arbejde forude i udvidelseslandene. I Albanien forventes det, at den igangværende, hidtil usete proces vedrørende reevaluering af dommere og anklagere giver retsvæsenet et skub, hvad angår dets professionalisme, uafhængighed og integritet. I Tyrkiet har masseafskedigelse af dommere og anklagere samt de forfatningsmæssige ændringer undergravet retsvæsenets effektivitet og uafhængighed yderligere.

Landene skal udrydde **korruption** uden nogen form for kompromis og fjerne ethvert element af statslig korruption. Korruption er stadig udbredt trods vedvarende bestræbelser på at bringe de retlige og institutionelle rammer i overensstemmelse med gældende EU-ret og europæiske standarder. Det er afgørende, at der findes stærke og uafhængige institutioner til at forebygge og tackle korruption, navnlig på højt plan, og til at gennemføre mere effektive efterforskninger og retsforfølgninger, som fører til endelige domstolsafgørelser, som håndhæves, og som omfatter afskrækkende sanktioner. Der er behov for større gennemsigtighed i forvaltningen af offentlige midler, især på alle stadier i forbindelse med offentlige indkøb, som er et område, der er særlig udsat for korruption.

Der er oprettet specialiserede organer, men sager om uforklarlig velstand blandt politisk eksponerede personer undersøges kun sjældent. De begrænsede fremskridt vidner om manglende reel politisk vilje kombineret med en stadig begrænset administrativ kapacitet. Større gennemsigtighed og ansvarlighed, magtadskillelse og stærkere uafhængige tilsynsorganer er fortsat af afgørende betydning. Bestræbelser, der blev indledt i 2017 i Trieste for at nå til enighed om et regionalt instrument om dataudveksling i forbindelse med formueangivelser og interessekonflikter, kan bidrage til at forbedre landenes resultater i forbindelse med håndtering af korruptionssager i Vestbalkanregionen.

Den organiserede kriminalitet har fortsat et stærkt fodfæste i udvidelseslandene. Magtfulde kriminelle grupper opererer fortsat i og fra Vestbalkanregionen og Tyrkiet. Regionen udgør fortsat en vigtig adgangsvej for handel med ulovlige varer, navnlig våben og narkotika, og mennesker på deres vej til EU. Udvidelseslandene samarbejder i stigende grad med EU's retshåndhævende myndigheder som Europol og Eurojust og er gradvist ved at forbedre deres kapacitet til at håndtere specifikke former for organiseret kriminalitet, herunder narkotikahandel. I Albanien har storstilede retshåndhævelsesoperationer ført til vellykkede beslaglæggelser af cannabis og i den senere tid også kokain fra Latinamerika. Ikke desto mindre er der stadig problemer med personaleantallet for de retshåndhævende myndigheder og respekten for deres operationelle uafhængighed i regionen. Der er stadig en kløft mellem en analyse af trusler fra organiseret kriminalitet og de operationelle prioriteter, der er fastsat, hvilket mindsker succesraten for optrevling af kriminelle grupper. Det er også nødvendigt, at myndighederne begynder at anvende finansielle undersøgelser i overensstemmelse med Den Finansielle Aktionsgruppes metode og forbedrer resultaterne for konfiskation af udbyttet fra strafbare forhold. Oprettelsen og styrkelsen af centrale agenturer med ansvar for identifikation og sporing af kriminelle aktiver (kontorer for inddrivelse af aktiver) i udvidelseslande kan gøre deres nationale systemer til inddrivelse af aktiver mere effektive og lette det operationelle samarbejde med kontorerne for inddrivelse af aktiver i EU-medlemsstaterne. Hvad angår bekæmpelse af hvidvaskning af penge/bekæmpelse af finansiering af terrorisme, bør udvidelseslandene først og fremmest bringe deres lovgivning og praksis i overensstemmelse med henstillingerne fra Den Finansielle Aktionsgruppe. Der bør hurtigst muligt etableres konkrete og vedvarende resultater for bekæmpelsen af korruption, hvidvaskning af penge og organiseret kriminalitet.

For at bekæmpe **terrorisme**, voldelig ekstremisme, radikalisering og navnlig fænomenet med (hjemvendende) fremmedkrigere har EU intensiveret det operationelle samarbejde med alle udvidelseslandene. Der har i alle lande løbende været en stor indsats for at tilpasse lovgivning og praksis inden for terrorbekæmpelse og bekæmpelse af radikalisering til EU-standarder og -praksis. Der er dog fortsat plads til mere effektive strukturer på nationalt og regionalt plan for at sikre konkrete resultater, navnlig hvad angår forebyggelse af voldelig ekstremisme, ulovlig våbenhandel, finansiering af terrorisme, bekæmpelse af hvidvaskning af penge, informationsudveksling og politikker til bekæmpelse af radikalisering. EU-netværket til bevidstgørelse omkring radikalisering har støttet en stor del af dette arbejde. Bekæmpelsen af terrorisme bør intensiveres yderligere med alle partnerne på Vestbalkan og Tyrkiet. Standarderne for beskyttelse af personoplysninger bør bringes i overensstemmelse med EU-standarderne, så det bliver muligt at indgå samarbejdsaftaler med Eurojust. Inspireret af tidligere samarbejde om terrorbekæmpelse nåede partnerne på Vestbalkan i 2017 til enighed om den integrerede forvaltning af den indre sikkerhed i Vestbalkanlandene som en ny tilgang til sikkerhedsforvaltning, kapacitetsopbygning og reformer i regionen.

b) Grundlæggende rettigheder

De grundlæggende rettigheder er i vid udstrækning indskrevet i lovgivningen i Vestbalkanlandene, men der er behov for en seriøs indsats for at sikre, at de respekteres fuldt ud i praksis. Tyrkiet har i løbet af rapporteringsperioden oplevet en fortsat kraftig forværring på centrale menneskerettighedsområder.

Der bør især fokuseres på at sikre **ytringsfriheden** og mediernes uafhængighed som hjørnesten for demokratiet i regionen. Der er sket en alvorlig forværring på dette område i visse lande, herunder alvorlige tilbageskridt i Tyrkiet, hvor mere end 150 journalister fortsat

sidder fængslet. Andre steder er der i bedste fald kun sket begrænsede fremskridt. Angreb og trusler mod journalister finder fortsat sted, hvorimod efterforskning og retsforfølgelse stadig sker langsomt. Der er stadig udbredte bestræbelser på at påvirke public service-radio- og TV-stationers uafhængighed og uigennemsigtig offentlig finansiering af medierne i alle udvidelseslandene. Disse krænkelse undergraver ikke blot den grundlæggende ret til ytringsfrihed, men også demokratiet i regionen. Regeringerne er nødt til at tage træffe hurtige og konkrete skridt til at gennemføre de eksisterende retlige rammer for ytringsfrihed og forbedre det generelle klima for mediefriheden. EU støtter kraftigt lokale civilsamfundsorganisationer, menneskerettighedsforkæmpere, journalister og uafhængige medier, som ofte er dem, der udsættes for intimidering. Deres bidrag er afgørende for at sikre regeringernes ansvarlighed med hensyn til ytringsfrihed samt alle andre grundlæggende rettigheder.

Der er behov for en større indsats i alle udvidelseslandene for effektivt at imødegå krænkelse af børns rettigheder, hvilket stadig er udbredt. Regeringerne skal også prioritere at tackle diskrimination mod **personer med handicap, minoriteter** og andre udsatte grupper. Der skal gøres mere for at fremme ligestilling mellem kønnene og for at forebygge og bekæmpe vold mod kvinder. Selv om der er gjort fremskridt i Vestbalkanlandene hvad angår lesbiske, bøssers, biseksuelles, transkønnede og interseksuelles rettigheder, er der behov for en yderligere indsats for at sætte en stopper for diskrimination, trusler og vold. Den vanskelige situation, som **romaer** befinder sig i, bør prioriteres, da de fortsat oplever social udstødelse, marginalisering og diskrimination. **Fængselsforholdene** skal forbedres, og mistænkte eller tiltalte proceduremæssige rettigheder samt ofrenes rettigheder skal være i overensstemmelse med gældende EU-ret. I Tyrkiet har dekretet, der er vedtaget under undtagelsestilstanden, indskrænket centrale proceduremæssige rettigheder, herunder retten til forsvar.

c) Fungerende demokratiske institutioner og reform af den offentlige forvaltning

Velfungerende **demokratiske institutioner** er fortsat en stor udfordring i en række lande. Dette indebærer blandt andet, at der skal sikres en konstruktiv dialog på tværs af de politiske grupperinger, navnlig i **parlamenterne**. På trods af visse fremskridt udgør flere grundlæggende aspekter af afholdelsen af demokratiske valg stadig udfordringer. Valgobservationsmissionernes anbefalinger bør gennemføres korrekt. Parlamentarisk ansvarlighed, der er et væsentligt element i et velfungerende demokrati, skal forankres i den politiske kultur.

Tyrkiets legitime behov for at iværksætte hurtige og forholdsmæssige tiltag i lyset af det fejlslagne kupforsøg anerkendes, men der er alvorlig bekymring i Tyrkiet for så vidt angår proportionaliteten af foranstaltningerne under undtagelsestilstanden, som stadig er i kraft, og som indskrænker parlamentets centrale lovgivende funktion, samtidig med at pladsen til dialog mellem politiske partier er yderligere indsnævret. Ved en folkeafstemning afholdt under undtagelsestilstanden blev der godkendt vidtrækkende forfatningsmæssige ændringer, som af Europarådet blev vurderet til at mangle tilstrækkelige kontrolforanstaltninger og bringe magtadskillelsen i fare.

I landene på Vestbalkan undergraves de nationale parlaments evne til at udøve deres centrale lovgivningsmæssige funktion og overvågningsfunktion af manglende politisk dialog, overdreven brug af parlamentariske hasteprocedurer og manglende konstruktivt engagement fra alle parter. Der er fortsat en splittet politisk kultur, selv om nogle boykotter er blevet hævet. I Albanien gav den tværpolitiske aftale i maj 2017 mulighed for at genoptage det parlamentariske arbejde forud for valget. I den tidligere jugoslaviske republik Makedonien

har det nye parlament bestræbt sig på at genoprette sin tilsynskapacitet i forhold til den udøvende magt. I Montenegro har oppositionen imidlertid boykottet lovgivningsarbejdet siden indkaldelsen af parlamentet i november 2016. I Serbien lider parlamentets effektivitet og lovgivningens kvalitet under en mangel på passende parlamentariske kontrol med udkast til lovgivning. I Kosovo* har arbejdet i forsamlingen både under den foregående og nuværende regerende koalition været præget af politisk polarisering og lammelse, om end forsamlingen for nylig ratificerede grænsedragningsskiftet med Montenegro. I Bosnien og Hercegovina blev vedtagelsen af lovgivning, der skyldes reformdagsordenen, negativt påvirket af spændinger mellem partier i den regerende koalition, hvilket har ført til en opbremsning i reformprocessen. Mens valg som sådan stort set gennemføres uden større hændelser, er der alvorlige mangler, bl.a. med hensyn til politisering af valgorganer, misbrug af statsmidler og manglende gennemsigtighed i finansieringen af politiske partier og valgkampagner, som påvirker borgernes tillid til valgprocesserne.

En **reform af den offentlige forvaltning** er afgørende for at styrke forvaltningen på alle niveauer. Dette indebærer forbedring af kvaliteten og ansvarligheden i forvaltningen, øget professionalisme, afpolitisering og gennemsigtighed, også i forbindelse med ansættelse og afskedigelse, større gennemsigtighed i forvaltningen af offentlige midler og bedre service for borgerne. Der skal også findes en passende balance mellem centrale, regionale og lokale forvaltningsniveauer. Mens der i Vestbalkanlandene er gjort moderate fremskridt på nogle områder, har der været alvorlige tilbageskridt i Tyrkiet for så vidt angår offentlig tjeneste og forvaltning af menneskelige ressourcer og ansvarlighed.

Omfattende **strategier for reformer** af den offentlige forvaltning og forvaltningen af de offentlige finanser er nu på plads, bortset fra i Bosnien-Hercegovina og Tyrkiet. Forsinkelser i reformernes gennemførelse og finansielle bæredygtighed er fortsat en kilde til bekymring. Budgetgennemsigtigheden er i mange tilfælde blevet forbedret. Kvaliteten af centralregeringernes strategiske planlægning og forbindelser til sektorplanlægningen skal forbedres betydeligt i Vestbalkanlandene. Politikker, lovgivning og offentlige investeringer udformes stadig ofte uden systematiske konsekvensanalyser og høringer. Et centralt problem i de fleste lande er den hyppige anvendelse af hastelovgivningsprocedurer. Professionaliseringen af den offentlige tjeneste mangler stadig at blive sikret i alle landene. Selv om lovgivningen om den offentlige tjeneste er af nyere dato, benyttes der jævnligt undtagelser, især ved udnævnelser og afskedigelser af højtstående embedsmænd.

I alle udvidelseslande skal den **statslige forvaltnings struktur** rationaliseres yderligere. Administrative organer, der svarer til hinanden, har forskellig status i Vestbalkanlandene, og mange af dem rapporterer direkte til regeringen eller parlamentet snarere end til de ministerier, som de naturligt hører under. Der er en utilstrækkelig ansvarsplacering og rapportering mellem underordnede agenturer og de institutioner, som de hører under. For at forbedre **leveringen af tjenesteydelser** har de fleste udvidelseslande fokuseret på at indføre e-forvaltningstjenester, men initiativerne mangler ofte strategisk styring og koordination. De fleste lande har også gjort fremskridt med vedtagelsen af moderne love om generelle administrative procedurer, men i mange lande mangler en væsentlig del af den

* Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolution 1244/1999 og Den Internationale Domstols udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

sektorspecifikke lovgivning stadig at blive ændret for at reducere de særlige administrative procedurer til et minimum.

d) Migration

Udfordringer i forbindelse med flygtningekrisen og den irregulære **migration** har været en central del af EU's samarbejde med udvidelseslandene. Der er gjort fremskridt gennem det fælles arbejde langs migrationsruterne i det østlige Middelhav og Vestbalkanlandene. Smugling af migranter og menneskehandel giver fortsat anledning til bekymring. Der er behov for en yderligere indsats for at sikre, at landene er bedre rustede til at klare udfordringerne på migrationsområdet, herunder med hensyn til reduktion af irregulær migration, aktiviteter vedrørende tilbagesendelse og beskyttelse af grænserne og forebyggelse af irregulær migration, kapacitetsopbygning vedrørende asyl, social inklusion og integration, i overensstemmelse med gældende EU-ret.

Tyrkiet gør en enestående indsats og giver på nuværende tidspunkt husly til mere end 3,5 millioner registrerede syriske flygtninge, og EU er fortsat fast besluttet på at hjælpe Tyrkiet med at håndtere denne udfordring. Samarbejdet i henhold til erklæringen fra EU og Tyrkiet fortsætter med at levere konkrete resultater. Tendensen med en betydelig nedgang i antallet af irregulære og farlige grænsepassager og tab af menneskeliv i Det Ægæiske Hav er blevet konsolideret. 42 319 migranter ankom via den østlige Middelhavsrute i 2017 sammenlignet med 182 277 i 2016, hvilket er et fald på næsten 77 %. Den tyrkiske kystvagt er fortsat engageret i aktiv patruljering og forebyggelse af irregulær passage og åbning af nye ruter. EU's facilitet for flygtninge i Tyrkiet fortsætter med at støtte flygtninges behov og støtte værtssamfundene. Der er indgået kontrakter for hele første tranche på 3 mia. EUR. Udbetalingerne er nået op på 1,9 mia. EUR til dato. Mobiliseringen af facilitetens anden tranche er begyndt i overensstemmelse med erklæringen fra EU og Tyrkiet. Faciliteten har vist sig at være en af de hurtigste og mest effektive af EU's støttemekanismer og foretager månedlige kontantoverførsler inden for rammerne af krisesikkerhedsnettet til næsten 1,2 millioner af de mest sårbare flygtninge. Mere end 312 000 børn har modtaget undervisning i tyrkisk, og man er begyndt at uddele undervisningsmaterialer og -bøger til 500 000 elever. Der er gennemført 763 000 konsultationer vedrørende primær sundhedspleje for flygtninge, og mere end 217 000 syriske flygtningebørn har fået alle almindelige vacciner.

EU-koordinerede beredskabsforanstaltninger til støtte for de nationale bestræbelser førte i 2017 til en reduktion på 91 % i de irregulære migrationsstrømme gennem Vestbalkanregionen og en generel stabilisering af situationen langs grænserne. Især den tidligere jugoslaviske republik Makedonien og Serbien har vist sig at være pålidelige partnere for EU på dette område. Ikke desto mindre er de fortsat berørte, og deres kapacitet til at håndtere krisesituationer er løbende blevet sat på en prøve. Den administrative kapacitet og infrastrukturen skal styrkes yderligere i hele regionen. EU er fast besluttet på at støtte Vestbalkanpartnernes bestræbelser. Kommissionen har ligget i forhandlinger om statusaftaler mellem Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning og landene på Vestbalkan. De vil gøre det muligt at indsætte de europæiske grænse- og kystvagthold med udøvende beføjelser i de områder, der grænser op til EU's ydre grænser, til støtte for de nationale grænsemyndigheder.

e) Økonomi

Vestbalkanlandene og Tyrkiet har et stort **økonomisk potentiale**. Stigende vækstrater i de seneste år har ført til jobskabelse over hele linjen. På trods af visse fremskridt står alle regeringer over for store strukturelle økonomiske og sociale udfordringer i form af blandt

andet høj arbejdsløshed, navnlig blandt unge, stort misforhold mellem udbudte og efterspurgte kompetencer, vedvarende høje niveauer af uformel økonomi, svagt erhvervsklima med begrænset adgang til finansiering og lav grad af innovation og regional konnektivitet. I Vestbalkanlandene er investeringsklimaet fortsat hæmmet af tegn på statslig korruption, især hvad angår manglen på uafhængige og effektive retssystemer og den inkonsekvente håndhævelse af konkurrencereglerne. Den statslige indflydelse på økonomien er stærk i regionen, hvilket øger risikoen for korruption gennem svag forvaltning af de offentlige finanser og hyppige ændringer i tilladelser og skatter. Rammerne for virksomhedsledelse skal styrkes, og privatiseringsprocessen afsluttes. Der er behov for forbedringer af infrastruktur og uddannelsessystemer. Infrastrukturinvesteringer i regionen bør være i overensstemmelse med de prioriteter, der er aftalt med EU, navnlig i forbindelse med udvidelsen af det transeuropæiske transportnet til landene på Vestbalkan. I Tyrkiet har der været et kraftigt opsving i den økonomiske vækst, men erhvervsklimaet er fortsat blevet forringet, og økonomien er stadig sårbar over for finansiel uvished, ændringer i de globale investorers tillid og fortsatte politiske risici.

EU støtter bedre politikudformning og økonomisk styring gennem det økonomiske reformprogram, som er en integreret del af forberedelsesprocessen. Dette program er blevet det vigtigste redskab til udformning og gennemførelse af makroøkonomiske og strukturelle reformer. Det bidrager dermed til at styrke den langsigtede bæredygtige vækst og konvergens, letter den politiske planlægning og skaber fremskridt men henblik på at opfylde de økonomiske Københavnskriterier. Alle regeringer opfordres til at indsende årlige økonomiske reformprogrammer. Nu er der behov for, at de berørte regeringer giver et kraftigt politisk skub til og tager ejerskab for at gennemføre de reformer, som er blevet udpeget. EU støtter også forbedringen af investeringsklimaet i Vestbalkanlandene gennem en uddybning af det regionale økonomiske område, der har til formål at fjerne hindringerne for samhandel, mobilitet og investering i hele regionen. I december 2016 vedtog Kommissionen en henstilling om at indlede forhandlinger med henblik på en eventuel udvidelse og modernisering af toldunionen mellem EU og Tyrkiet, som siden har været under behandling i Rådet.

f) Regionalt samarbejde og gode naboskabsforbindelser

Regionalt samarbejde er afgørende for at sikre politisk stabilitet og økonomiske muligheder. Navnlig EU's dagsorden for konnektivitet har sat yderligere skub i Vestbalkanlandenes regionale samarbejde. I Trieste i 2017 godkendte regionens ledere en handlingsplan for det regionale økonomiske område og undertegnede transportfællesskabstraktaten. Den sydøsteuropæiske samarbejdsproces og andre regionale initiativer fortsætter med at fremme stabilisering og samarbejde. Det regionale kontor for ungdomssamarbejde er blevet oprettet og har iværksat den første indkaldelse af forslag med henblik på fortsat at øge det mellemfolkelige samarbejde. Programmet Erasmus+ fortsætter med at fremme interkulturel dialog inden for videregående uddannelser og blandt unge og støtter foranstaltninger til fremme af internationalisering og modernisering af videregående uddannelsesinstitutioner og –systemer. Der er sket visse fremskridt med hensyn til at gennemføre konnektivitetsprojekter i praksis. Handlingsplanen for EU's strategi for området omkring Adriaterhavet og Det Joniske Hav har bidraget til at fremme udviklingen af fælles projekter, som fremmer en yderligere tilpasning til gældende EU-ret i de deltagende lande. Der er imidlertid alt for mange forpligtelser i henhold til regionale aftaler, som endnu ikke er opfyldt. Hvis borgerne skal kunne se konkrete fordele af det regionale samarbejde, er der behov for en

større indsats for at gøre disse aftaler og forpligtelser operationelle, herunder hvad angår gennemførelsen af de konnektivtetsreformforanstaltninger, der blev aftalt i 2015.

Gode naboskabsforbindelser og regionalt samarbejde er vigtige elementer i stabiliserings-, associerings- og udvidelsesprocessen. Selv om der har været igangværende og regelmæssige kontakter mellem regeringer og samarbejde på bilateralt og regionalt plan, er der behov for en større indsats på de mest følsomme områder som f.eks. krigsforbrydelser, forsvundne personer, organiseret kriminalitet, retligt samarbejde og politisamarbejde. Én undtagelse vedrører tilbagesendelse af flygtninge fra krigene på Balkan, hvor det regionale genhusningsprogram viser positive resultater. Udtalelser, som påvirker forholdet til nabolandene i negativ retning, bør undgås. Fremme af stabilitet og skabelsen af et miljø, der kan bidrage til at overvinde historisk betingede problemer og til forsoning, kræver både et ansvarligt politisk lederskab og en yderligere væsentlig indsats. Venskabstraktaten mellem Bulgarien og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien er et positivt eksempel i denne henseende.

EU's udvidelsespolitik skal fortsat eksportere stabilitet. Derfor kan og vil EU ikke importere **bilaterale tvister**. De skal løses hurtigst muligt af de ansvarlige parter. Resultaterne på dette område har været begrænsede. Det er nødvendigt med en yderligere indsats i hele Vestbalkanregionen. Der er behov for hurtige fremskridt i den EU-støttede dialog hen imod en fuld normalisering af forbindelserne mellem Serbien og Kosovo, som bør føre til, at der indgås og gennemføres en omfattende, retligt bindende normaliseringsaftale. For så vidt angår den tidligere jugoslaviske republik Makedonien bør der bygges videre på de positive fremskridt, der er gjort i retning af at forhandle sig frem til en gensidigt acceptabel løsning på navnespørgsmålet i FN-regi, samt på de fremskridt, der er gjort med hensyn til gode naboskabsforbindelser. Albanien har ligeledes taget skridt til at løse langvarige bilaterale tvister.

Selv om det trods fornyede bestræbelser i de FN-ledede forhandlinger om Cypern ikke lykkedes at nå frem til en aftale, er det vigtigt at bevare de fremskridt, der hidtil er gjort, og at fortsætte forberedelserne med henblik på en retfærdig, samlet og holdbar løsning, herunder vedrørende de eksterne aspekter. Tyrkiets fortsatte konkrete engagement og bidrag til forhandlingerne om en retfærdig, samlet og holdbar løsning på Cypern-spørgsmålet inden for rammerne af FN vil være af afgørende betydning. Tyrkiet skal hurtigst muligt opfylde sin forpligtelse til at gennemføre tillægsprotokollen fuldt ud og gøre fremskridt med normaliseringen af forbindelserne med Republikken Cypern. Kommissionen opfordrer til at undgå enhver form for trussel, kilde til konflikt eller handling, som skader de gode naboskabsforbindelser og en mindelig løsning af tvister. Kommissionen understreger alle EU-medlemsstaternes suveræne rettigheder. Dette omfatter bl.a. retten til at indgå bilaterale aftaler og til at udforske og udnytte naturlige ressourcer i overensstemmelse med EU-retten og international ret, inklusive FN's havretskonvention. Tyrkiets handlinger og udtalelser rettet mod flere EU-medlemsstater har også ført til spændinger, der påvirker dets forbindelser med EU negativt. En løsning på disse bilaterale spørgsmål er en prioritet.

III. KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

På grundlag af ovenstående analyse og vurderingerne af landene i landeoversigterne i bilaget fremsætter Kommissionen følgende **konklusioner** og **anbefalinger**:

I

1. **EU's udvidelsespolitik** er en investering i **fred, sikkerhed, velstand og dermed stabilitet** i Europa. Den giver større økonomiske muligheder og handelsmuligheder til gensidig fordel for EU og de lande, der ønsker optagelse. Den klare udsigt til EU-medlemskab, således som det konstant er blevet bekræftet af EU og dets medlemsstater, fremmer fortsat omstilling og forankrer stabiliteten og sikkerheden i landene i Sydøsteuropa.
2. Udvidelsesprocessen bygger fortsat på **fastlagte kriterier og fair og strenge betingelser**. Hvert land vurderes ud fra sine **egne meritter**, således at det tilskyndes til at gå videre med vidtrækkende reformer. For at udvidelsesperspektivet kan blive en realitet, er det fortsat afgørende med et klart tilsagn om at overholde princippet om "grundprincipperne først".
3. Kommissionens strategi for **landene på Vestbalkan**, der blev vedtaget i februar 2018, giver en **enestående mulighed** for fast og utvetydigt at knytte regionens fremtid til Den Europæiske Union. Nu er landene i regionen nødt til at handle målrettet med henblik på beslutsomt og uafvendeligt at gå videre med at omstillingsprocessen og afhjælpe de eksisterende mangler, navnlig vedrørende de grundlæggende elementer i retsstaten, grundlæggende rettigheder, de demokratiske institutioner og reformen af den offentlige forvaltning samt økonomien

II

4. **Tyrkiet** er en vigtig partner for Den Europæiske Union. EU, der umiddelbart og på det kraftigste har fordømt kupforsøget i juli 2016, gentager sin fulde støtte til landets demokratiske institutioner og anerkender Tyrkiets legitime behov for at iværksætte hurtige og forholdsmæssige tiltag i lyset af en så alvorlig trussel. Det store omfang og den kollektive karakter af de foranstaltninger, der er truffet siden kupforsøget, såsom de omfattende masseafskedigelser, anholdelser og tilbageholdelser, vækker imidlertid stadig alvorlig bekymring for så vidt angår proportionaliteten af foranstaltningerne under undtagelsestilstanden, som stadig er i kraft. Tyrkiets regering har gentaget sit tilsagn om EU-tiltrædelse, men dette er ikke blevet modsvaret af tilsvarende foranstaltninger og reformer. Derimod har Tyrkiet i høj grad bevæget sig væk fra Den Europæiske Union. Der er under de nuværende omstændigheder ikke planer om at åbne nye kapitler. Tyrkiet skal først og fremmest vende den nuværende negative tendens på området retsstatsforhold og grundlæggende rettigheder, begyndende med ophævelsen af undtagelsestilstanden og håndteringen af svækkelsen af de effektive kontrolmekanismer i det politiske system, herunder gennem styrket samarbejde med Europarådet.

Der er sket en alvorlig tilbagegang på nøgleområder, der vedrører retsvæsenet, reformen af den offentlige forvaltning, grundlæggende rettigheder og ytringsfriheden, og en yderligere tilbagegang på et stigende antal andre områder. Fuld overholdelse af retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder og frihedsrettighederne er en væsentlig forpligtelse i tiltrædelsesprocessen. Siden indførelsen af undtagelsestilstanden er over 150 000 mennesker blevet tilbageholdt, og 78 000 anholdt. Over 150 journalister sidder fortsat fængslet sammen med snesevis af

forfattere, menneskerettighedsforkæmpere, advokater og folkevalgte politikere. Mange tyrkiske borgere er blevet tilbageholdt for at udtrykke deres politiske synspunkter på sociale medier. De 31 dekretter, der er udstedt under undtagelsestilstanden, og som er unddraget domstolskontrol og effektiv kontrol fra parlamentets side, har indskrænket centrale borgerlige og politiske rettigheder betydeligt, herunder ytringsfriheden, forsamlingsfriheden og retten til forsvar. En kommission for undtagelsestilstanden er blevet formelt operationel, men mangler stadig at udvikle sig til en effektiv og troværdig løsning i en situation, hvor Tyrkiets evne til at sikre et nationalt effektivt retsmiddel i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols forstand er blevet yderligere undermineret af en række problematiske retsafgørelser.

Ved en folkeafstemning, der blev afholdt under undtagelsestilstanden, blev der med et lille flertal godkendt vidtrækkende forfatningsmæssige ændringer, som indførte et præsidentsystem. Europarådet har vurderet, at de mangler tilstrækkelige kontrolforanstaltninger og bringer magtadskillelsen mellem den udøvende og den dømmende magt i fare. Parlamentets centrale funktion som lovgiver er blevet indskrænket, og pladsen til dialog mellem politiske partier yderligere indsnævret i parlamentet, mens flere HDP-parlamentsmedlemmer er blevet arresteret, og ti af dem har fået frataget deres mandater. Udpegelsen af "trustees" for at erstatte folkevalgte politikere har ført til en betydelig svækkelse af det lokale demokrati. Civilsamfundet er kommet under stigende pres på grund af et stort antal anholdelser af aktivister, herunder menneskerettighedsforkæmpere, hvilket har ført til stadigt mindre råderum for de grundlæggende rettigheder og friheder. Situationen i den sydøstlige del er stadig en af de mest kritiske udfordringer for Tyrkiets egen stabilitet. Der har ikke været nogen udvikling i genoptagelsen af en troværdig politisk proces, der er nødvendig for at nå en fredelig og holdbar løsning.

Selv om væksten er steget kraftigt i 2017, er den fortsat sårbar, medmindre Tyrkiet afhjælper makroøkonomiske ubalancer, foretager yderligere strukturelle reformer og forbedrer erhvervsklimaet. Politisk usikkerhed, øget statslig kontrol på det økonomiske område og angreb på retsvæsenets uafhængighed har ført til et mindre forudsigeligt investeringsklima, et fald i den nationale valuta og et betydeligt fald i europæiske direkte investeringer.

EU og Tyrkiet har fortsat deres dialog og samarbejde på områder af fælles interesse, herunder med en række besøg på højt plan og ledermøder i maj 2017 og marts 2018. Der er fortsat blevet afholdt dialoger på højt plan om udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder om terrorbekæmpelse, transport og økonomien. Europa-Kommissionen understreger vigtigheden af sine forslag til Rådet om en udvidelse og modernisering af toldunionen mellem EU og Tyrkiet, som vil være til gavn for begge parter.

Tyrkiet har fortsat gjort en enestående indsats for at give husly til over 3,5 millioner flygtninge fra Syrien og ca. 365 000 flygtninge fra andre lande. Samarbejdet med EU på migrationsområdet fortsætter med at levere konkrete og bemærkelsesværdige resultater med hensyn til at nedbringe antallet af irregulære og farlige passage og redde liv i Det Ægæiske Hav. EU's facilitet for flygtninge i Tyrkiet fortsætter med at støtte flygtninges behov og støtte værtssamfundene. For så vidt angår omsætningen af køreplanen for visumliberalisering, har Tyrkiet i begyndelsen af februar forelagt Europa-Kommissionen en arbejdsplan for, hvordan Tyrkiet agter at opfylde de

udestående syv benchmarks for visumliberaliseringen. Kommissionen er i færd med at vurdere Tyrkiets forslag, og yderligere drøftelser med de tyrkiske modparter følger.

Tyrkiet har indledt en militæroperation i det nordlige Syrien. Selv om Tyrkiet har ret til at træffe foranstaltninger til at forebygge terrorangreb mod Tyrkiet, har operationen givet anledning til umiddelbare humanitære bekymringer og samtidig rejst bekymringer om en ny optrapning af volden.

I tråd med Rådets og Kommissionens holdning gennem de seneste år er det vigtigt, at Tyrkiet hurtigt opfylder sin forpligtelse til i fuld udstrækning at gennemføre tillægsprotokollen og skaber fremskridt, der kan normalisere forbindelserne med Republikken Cypern. Selv om konferencen på Cypern i juli 2017 blev afsluttet, uden at man nåede frem til en aftale, er det vigtigt at bevare de fremskridt, der er gjort, og fortsætte forberedelserne med henblik på en retfærdig, samlet og holdbar løsning, herunder vedrørende de eksterne aspekter. Tyrkiets fortsatte konkrete engagement og bidrag til en sådan retfærdig, samlet og holdbar løsning vil være af afgørende betydning.

Samarbejdet med Grækenland og Bulgarien om migration er blevet yderligere intensiveret. Spændinger i Det Ægæiske Hav og det østlige Middelhavsområde har ikke været befordrende for gode naboforbindelser og underminerer den regionale stabilitet og sikkerhed. De bilaterale forbindelser med en række EU-medlemsstater er blevet markant forværret, og der anvendes til tider en yderst ubehagelig og uacceptabel retorik. EU har opfordret Tyrkiet til at undgå enhver form for trussel eller handling over for en medlemsstat eller enhver kilde til konflikt eller handling, som skader gode naboforbindelser og forhindrer en mindelig bilæggelse af tvister. I marts 2018 fordømte Det Europæiske Råd desuden kraftigt Tyrkiets fortsatte ulovlige handlinger i det østlige Middelhav og Det Ægæiske Hav og mindede om Tyrkiets forpligtelse til at respektere folkeretten og de gode naboskabsforbindelser og normalisere forbindelserne med alle EU's medlemsstater.

5. **Montenegro** afholdt præsidentvalg i april 2018. De første skridt er taget for at efterleve de henstillinger, der er fremsat af valgobservationsmissionen under Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder i Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa efter parlamentsvalget i 2016. Den retslige opfølgning på de uregelmæssigheder, der blev indberettet, har imidlertid været meget begrænset. En yderligere indsats for at styrke tilliden til valgsystemet er påkrævet. Alle politiske partier er ansvarlige for at få flyttet den politiske debat tilbage til parlamentet.

Der er gjort yderligere fremskridt i EU-tiltrædelsesforhandlingerne, idet 30 kapitler er åbnet, hvoraf tre er foreløbigt afsluttet. Montenegro har fortsat gjort fremskridt på retsstatsområdet, navnlig med hensyn til de retlige og institutionelle rammer, hvorimod den praktiske virkning af reformerne endnu ikke er tilstrækkeligt synlig, og der er ikke gjort fremskridt med hensyn til ytringsfriheden. Der er nu behov for, at hele retsstatssystemet, navnlig inden for retsvæsenet, leverer flere resultater. Fremskridtene med kapitlerne vedrørende retsstaten, i form af konkrete resultater, især hvad angår ytrings- og mediefriheden og resultater med bekæmpelsen af korruption og organiseret kriminalitet, hvidvaskning af penge og menneskehandel, vil fortsat vil være afgørende for det generelle tempo for tiltrædelsesforhandlingerne.

Der er gjort gode fremskridt med hensyn til lovgivning, der tager sigte på at gennemføre meritbaseret rekruttering i hele den offentlige tjeneste, og som nu skal

gennemføres. Montenegro har gjort fremskridt med at styrke den makroøkonomiske og finanspolitiske stabilitet med starten på gennemførelsen af en mellemfristet strategi for finanspolitisk konsolidering. Den offentlige gæld er høj og stiger fortsat. De nuværende bestræbelser for at forbedre infrastrukturen og uddannelsessystemet skal ledsages af en arbejdsmarkedsreform, en mindselse af incitamenterne til ikke at arbejde og udviklingen af en konkurrencedygtig eksportorienteret industri.

6. **Serbien** afholdt præsidentvalg i april 2017. Efter at premierministeren gik af, som følge af at han blev valgt til præsident, trådte den nye regering til i juni 2017. Den nye regering viser fortsat vilje til integration i EU.

Der er gjort fremskridt i EU-tiltrædelsesforhandlingerne, idet 12 kapitler er åbnet, hvoraf to er foreløbigt afsluttet. Det generelle tempo i forhandlingerne vil fortsat afhænge af Serbiens fremskridt med reformer og navnlig af et højere tempo for reformer på retsstatsområdet og med normaliseringen af forbindelserne med Kosovo. Selv om der er gjort visse fremskridt på retsstatsområdet, er Serbien nu nødt til at styrke sin indsats og levere flere resultater, navnlig med hensyn til at skabe et favorabelt miljø for ytringsfriheden, styrke retssystemets uafhængighed og samlede effektivitet og at opnå holdbare fremskridt inden for bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet, herunder hvidvaskning af penge. Økonomiske reformer skaber fortsat resultater, især hvad angår makroøkonomisk stabilisering. Det offentlige og private investeringsniveau er dog fortsat lavt, og erhvervsklimaet for små og mellemstore virksomheder skal forbedres yderligere. De store strukturreformer af den offentlige forvaltning, skattemyndigheden og de statsejede virksomheder er ufuldstændige. I forbindelse med Serbiens tiltrædelsesforhandlinger er det afgørende, at Serbien kan udvikle og opretholde en øget administrativ kapacitet til at behandle EU-spørgsmål.

Serbien er nødt til i væsentlig grad at uddybe sit engagement i dialogen med Kosovo, herunder gennemførelsen af alle aftaler, navnlig aftalen om energi, broen i Mitrovica, IBM og anerkendelse af eksamensbeviser. Præsidentens initiativ til at igangsætte en intern dialog om Kosovo hilses velkommen. Serbien bør fortsat spille en positiv rolle i regionen i forhold til at forbedre de regionale bånd og bevare stabiliteten.

7. Den **tidligere jugoslaviske republik Makedonien** har efter en vanskelig periode endelig overvundet sin dybe politiske krise med støtte fra EU og international støtte. Der er endnu en gang politisk vilje til at komme videre, og en positiv ændring i den politiske tankegang kan ses i hele samfundet, hvilket i de seneste år har manglet og udgjort en stor hindring for reformer. Gennemførelsen af disse nødvendige strukturreformer er en langsigtet proces.

Kommissionen finder det godt gjort, at Pržino-aftalen i vid udstrækning er gennemført, selv i en vanskelig politisk kontekst.

Siden sommeren 2017 er der gjort et stort arbejde for at tage fat på de hastende reformprioriteter gennem et reelt ønske om reformer, efterfulgt af udarbejdelsen af længe ventede strategier og længe ventet lovgivning og høring af alle interessenter, herunder oppositionen, på en inklusiv og gennemsigtig måde. Der er vedtaget en række strategier og love, navnlig på retsstatsområdet, mellem november 2017 og februar 2018. Mange andre er under udarbejdelse med henblik på vedtagelse i de kommende måneder. Der er imidlertid stadig strukturelle udfordringer, navnlig inden for retsvæsenet.

I lyset af de fremskridt, der er gjort, anbefaler Kommissionen, at Rådet træffer afgørelse om at indlede tiltrædelsesforhandlinger med den tidligere jugoslaviske republik Makedonien, idet det nuværende reformtempo for de hastende reformprioriteter, som er afgørende for landets videre fremskridt, bevares og uddybes. Med henblik herpå vil Kommissionen anvende den styrkede tilgang på forhandlingskapitlerne om retsvæsenet og de grundlæggende rettigheder og retfærdighed, frihed og sikkerhed over for landet.

8. **Albanien** har gjort konstante fremskridt med gennemførelsen af de fem nøgleprioriteter for indledningen af tiltrædelsesforhandlinger. Reformen af den offentlige forvaltning er blevet konsolideret med henblik på at gøre den mere professionel og mindre politiseret. Der er truffet yderligere foranstaltninger med henblik på at øge retsinstitutionernes uafhængighed, effektivitet og ansvarlighed, navnlig ved at fremskynde gennemførelsen af en omfattende reform af retsvæsenet. Dette omfatter de første konkrete resultater i forbindelse med reevalueringen af alle dommere og anklagere (undersøgelse), hvor 15 højtstående dommere og anklagere trådte tilbage, og de første høringer, der førte til afskedigelsen af en dommer ved forfatningsdomstolen og bekræftelsen af en dommer ved forfatningsdomstolen.

Der er iværksat en mere målrettet indsats i bekæmpelsen af korruption og organiseret kriminalitet, herunder bekæmpelsen af narkotikahandel og -dyrkning, hvilket bidrager til at skabe solide resultater inden for proaktiv efterforskning, retsforfølgning og domfældelse. Yderligere foranstaltninger blev vedtaget for at understøtte den effektive beskyttelse af menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal, og romaer, og politikker til bekæmpelse af forskelsbehandling samt gennemførelse af ejendomsrettigheder.

I lyset af de fremskridt, der er gjort, anbefaler Kommissionen, at Rådet træffer afgørelse om at indlede tiltrædelsesforhandlinger med Albanien, idet det nuværende reformtempo på nøgleområdet retsstaten, navnlig inden for alle de fem nøgleprioriteter, bevares og uddybes, og der fortsat leveres konkrete og håndgribelige resultater i forbindelse med reevalueringen af dommere og anklagere (undersøgelse). Kommissionen vil med henblik herpå anvende den styrkede tilgang til forhandlingskapitlerne om retsvæsenet og de grundlæggende rettigheder og retfærdighed, frihed og sikkerhed over for landet.

9. **Bosnien-Hercegovina** har i hele 2017 langsomt gjort fremskridt med prioriteterne i forbindelse med reformprocessen, navnlig hvad angår reformdagsordenen. Den EU-orienterede reformindsats bør intensiveres for at tage fat på de dybt rodfæstede strukturelle problemer, som har bremset landets udvikling. Valgsystemet skal hurtigst muligt ændres med henblik på at sikre en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af valget i oktober 2018 og en gnidningsløs gennemførelse af resultaterne. I denne henseende skal alle politiske ledere påtage sig deres ansvar og finde en løsning angående Folkenes Hus i Føderationen for ikke at underminere EU-perspektivet for landet og dets borgere. Det er fortsat en prioritet at gennemføre yderligere socioøkonomiske reformer, styrke retsstaten og den offentlige forvaltning i overensstemmelse med de europæiske standarder på alle forvaltningsniveauer og at forbedre samarbejdet mellem alle niveauer yderligere. Mekanismen til koordinering af EU-spørgsmål har været effektiv med hensyn til at levere et sæt koordinerede svar, der er nødvendige for den igangværende udarbejdelse af Kommissionens udtalelse om Bosnien-Hercegovinas

ansøgning om EU-medlemskab. En velfungerende mekanisme vil fortsat være afgørende for at sætte landet i stand til at håndtere de voksende udfordringer i forbindelse med EU-integrationsprocessen, såsom vedtagelsen af yderligere landsdækkende strategier samt et strategisk program for tilnærmelse af landets lovgivning til gældende EU-ret. Den økonomiske udvikling går fortsat langsomt og lider under en svag retsstat, et fortsat dårligt erhvervsklima, en ineffektiv og fragmenteret offentlig forvaltning og store ubalancer på arbejdsmarkedet og et ugunstigt investeringsklima.

10. I Kosovo har EU-relaterede reformer tabt fart på grund af en langvarig valgperiode i 2017 og en udfordrende national politisk kontekst, som har påvirket det parlamentariske arbejde. Det er nødvendigt, at de politiske aktører på ny indgår i en konstruktiv dialog med forsamlingen, som er det vigtigste forum for den politiske debat. Den nye regering og forsamlingen bør iværksætte reformer som en prioritet og skabe konsensus om centrale strategiske spørgsmål for Kosovo. Gennemførelsen af stabiliserings- og associeringsaftalen og den ledsagende europæiske reformdagsorden bør fremskyndes. Der er sket fremskridt med hensyn til økonomien, navnlig hvad angår en forbedring af erhvervsklimaet. Der bør dog træffes foranstaltninger mod den udbredte uformelle økonomi og høje arbejdsløshed. Situationen i det nordlige Kosovo er stadig særlig problematisk. Den nylige ratificering af grænsedragningsaftalen med Montenegro er et vigtigt resultat i det gode naboskabs ånd og et afgørende skridt i retning af visumliberalisering. Kommissionen er i gang med at vurdere Kosovos resultater i kampen mod organiseret kriminalitet og korruption.

De 43 medlemmer af Kosovos forsamlings forsøg på i december 2017 at ophæve loven om de specialiserede afdelinger og den specialiserede anklagemyndighed har givet anledning til alvorlig bekymring. Det vil være afgørende for Kosovo, at det fuldt ud overholder sine internationale forpligtelser med hensyn til de specialiserede afdelinger og den specialiserede anklagemyndighed, der blev oprettet for at behandle visse påstande om internationale forbrydelser begået i forbindelse med Kosovo-konflikten.

Kosovo er nødt til i væsentlig grad at uddybe sit engagement i dialogen med Serbien, herunder gennemførelsen af alle aftaler, navnlig aftalen om sammenslutningen/fællesskabet af kommuner med et serbisk flertal. Arbejdet i ledelsesteamet, der blev indledt den 4. april, skal intensiveres i fuld overensstemmelse med Bruxelles-aftalerne fra 2013 og 2015.

IV. BILAG

1. Resuméer af konklusionerne i rapporterne³

2. Statistiske bilag

³ Henviſning til arbejdsdokumenternes dokumentnumre.